

Delårsrapport juli – september 2024

Utveckling av det digitala kunderbudandet med hjälp av AI

SYFTE	VÅRT SAMHÄLLSUPPDRAG	VÅR VISION
Att bidra till förbättrad folkhälsa genom att begränsa alkoholens skadeverkningar.	Att med ensamrätt, och med ansvar och god service, sälja alkoholhaltiga drycker och liknande preparat samt att informera om alkoholens skadeverkningar.	Ett samhälle där alkoholdrycker kan njutas utan att människa eller miljö tar skada.

Sammanfattning av tredje kvartalet 2024

- Ökad försäljningsvolym med 1,8 procent. Det är en mixförskjutning där andelen öl fortsätter att öka medan vin minskar i motsvarande takt. Nettoomsättningen¹ uppgår till 10 086 (9 770)² MSEK.
- Rörelseresultatet uppgår till 156 (182) MSEK. Resultatet påverkas negativt av mixförskjutningen och högre utvecklingskostnader.
- Periodens resultat uppgår till 149 (173) MSEK.
- Systembolaget blev utnämnt till Sveriges starkaste varumärke³.
- Kundmötet fortsätter utvecklas online med kortare ledtider för hemleverans till flera städer och möjlighet att beställa hela sortimentet online i flera butiker.

Sammanfattning av januari – september 2024

- Försäljningsvolym och antal kunder ökar något jämfört med föregående år. Uppgång ses inom främst öl men även alkoholfritt och blanddryck.
- Nettoomsättningen uppgår till 28 803 (28 101) MSEK. Ökningen är primärt driven av högre alkoholskatt samt att prishöjningar har en lägre påverkan jämfört med föregående år.
- Rörelseresultatet uppgår till 203 (333) MSEK och påverkas främst av mixförskjutning mot öl från vin, lägre prishöjningar, högre utvecklingskostnader samt inflationsdrivna kostnader.
- Periodens resultat uppgår till 222 (327) MSEK.

1. För definitioner, se sidan 21–23.
2. Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inget annat framgår.
3. Utnämnd av Evimatrix Swedish Brand Award.

Finansiell information Koncernen

MSEK	jul–sep 2024	jul–sep 2023	Avvik. %	jan–sep 2024	jan–sep 2023	Avvik. %	helår 2023
Nettoomsättning	10 086	9 770	3,2%	28 803	28 101	2,5%	38 174
Rörelseresultat	156	182	-14,3%	203	333	-39,0%	418
Resultat efter finansiella poster	187	218	-14,2%	281	415	-32,3%	551
Periodens resultat	149	173	-13,9%	222	327	-32,1%	434
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK	414	481*	-14,0%	617	908*	-32,1%	1 205*
Eget kapital	1 554	2 059	-24,5%	1 554	2 059	-24,5%	1 844
Balansomslutning	9 779	9 633	1,5%	9 779	9 633	1,5%	11 589
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-766	-732	-4,6%	-733	-521	-40,7%	1 367
Kostnadseffektivitet % (R12)	-	-	-	18,5	18,5	0,0	18,1
Avkastning på eget kapital % (R12)	-	-	-	18,2	17,1	1,1	24,7
Soliditet %	15,9	21,4	-5,5	15,9	21,4	-5,5	15,9
Årsarbetare	4 385	4 442*	-57	3 787	3 885*	-98	3 743*

*2023 års siffror är omräknade på grund av ändrad beräkning.

VD-ord

Systembolagets nettoomsättning ökade med 3,2 procent under kvartalet jämfört med föregående år, vilket till stor del drivs av högre alkoholskatt och högre volym. De prishöjningar vi ser har en lägre positiv påverkan på bruttoresultatet jämfört med föregående år.

Med kunden i fokus

Under kvartalet har ytterligare 45 butiker kunnat börja erbjuda hela sortimentet online och det betyder att totalt 115 butiker nu gör det. Vi har också fortsatt att utveckla det digitala kundmötet genom att göra "Min smakprofil" synlig i sök och på träfflistor för att öka användarvänligheten. Vi testar också en förbättrad sökupplevelse i appen via fritextsök (AI-sök).

Inom e-handeln fortsätter vi att utveckla vårt erbjudande mot kund. Vi har bland annat minskat ledtiden för hemleverans i Göteborg, Malmö och Uppsala till två dagar (från tidigare tre eller fyra). Efter förändringen har 45 procent av kunderna i hela landet möjlighet att beställa hemleverans med två dagars ledtid.

Systembolaget har blivit utnämnt till Sveriges starkaste varumärke på årets Evimatrix Swedish Brand Award. Vi har klättrat från en femteplats förra året. Priset baseras på både Nöjd Kund Index (NKI) och varumärkeskännedom och visar hur omtyckt och välkänt ett varumärke är. Utmärkelsen är ett bevis på det engagerade arbete våra medarbetare gör varje dag, där kreativitet och driv har varit avgörande för vår framgång.

Alkohol och hälsa

En viktig del av vårt uppdrag är att informera om alkoholen och dess skadeverkningar. I anslutning till presentationen av Tonårsparlören redovisades en mätning som visade att många föräldrar pratar med sina barn om alkohol, men att oron är låg. Resultatet är förvånande eftersom 7 av 10 gymnasieungdomar dricker alkohol och riskerna med att dricka alkohol i tidig ålder är tydliga. I september presenterades en undersökning om alkohol och arbetsliv tillsammans med den fackliga organisationen Ledarna och Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning. Den visar på stora skillnader i hur man dricker och de som dricker mest är cheferna.

Systembolagets medarbetare har en viktig roll i att informera om alkohol och vi fortsätter att utbilda oss för att kunna möta kundernas och samhällets behov av kunskap.

Klimat och hållbarhet

Runt om i världen finns flera alkoholmonopol och vartannat år träffas vi för att utbyta erfarenheter. I år genomfördes mötet i Stockholm i augusti och vi enades om ökad samverkan för att halvera klimatavtrycket från hela värdekedjan till 2030. Vi har enats om en färdplan där vi lyfter fram hur alla aktörer i värdekedjan kan minimera den negativa miljöpåverkan.

Händelser i vår omvärld

Riksbanken har under kvartalet sänkt räntan och fler räntesänkningar har aviserats, samtidigt som många företag och hushåll har det tufft i det rådande ekonomiska läget. Trots lägre ränta är många aktörer i dryckesbranschen fortsatt påverkade av höga kostnader.

I Finland har det skett förändringar inom alkoholpolitiken och nu går det att köpa produkter med en högre alkoholhalt (upp till 8 procent) i detaljhandeln. Systembolaget följer utvecklingen utifrån hur denna mer liberala alkoholpolitik påverkar samhället och individen.

Fortsatt trend där ölförsäljningen tar andelar från vin

Rörelseresultatet är lägre än motsvarande period föregående år. Bruttoresultatet påverkas negativt av mixförskjutningen där öl, med lägre bruttovinst, tar andelar från vin och täcker därmed inte ökade utvecklingskostnader och inflation.

Tack till kunder och medarbetare

Tack till alla er kunder för det förtroende ni ger oss och tack till alla medarbetare som dagligen gör insatser för att utveckla vårt företag. Kundnöjdheten visar på ett bra arbete, men förtroende är en färskvara och måste vinnas i varje kundmöte.

Systembolaget fortsätter att spela en viktig roll i svensk alkoholpolitik och vi utvecklar hela tiden vår verksamhet för att uppnå vår vision, som är ett samhälle där alkoholdrycker kan njutas utan att människa eller miljö tar skada.

Vi är annorlunda av en anledning.

Ann Carlsson Meyer, VD

Strategiska nyckeltal

Från Systembolagets ägare staten finns ett antal mål uppsatta som omfattar vårt uppdrag. Uppdraget följs upp utifrån Nöjd Kund Index, Alkoholindex, totala alkoholkonsumtionen i Sverige och Systembolagets konsumtionsandel*. Flera av de strategiska nyckeltalen har stor påverkan på Systembolagets långsiktiga hållbara värdeskapande utifrån bolagets vision och strategi framåt samt bedöms vara relevanta för samhällsuppdraget. Dessa utgörs av totalkonsumtionen och Systembolagets andel därav, NKI, klimatavtryck, medarbetarupplevelse och kostnadseffektivitet. Se tabell nedan.

Strategiska nyckeltal	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023	målnivå 2024
Konsumtionutveckling						
Totalkonsumtion, liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre ^{1*}	-	-	-	-	8,6	-
Systembolagets konsumtionsandel ^{1*}	-	-	-	-	71,0	-
Ålderskontroll %	96,7	97,0	97,4	97,5	97,5	96,0
Alkoholindex ^{2*}	-	-	-	-	59,5	"Positiv utveckling över tid"
Kundnöjdhet						
Nöjd Kund Index (NKI) ^{3*}	80,2	80,0	80,4	80,4	80,3	80,7
NKI Hållbarhet ³	75,2	73,3	74,7	N/A	74,1	74,5
Opinionsindex (OPI) % ²	-	-	-	-	66,5	>67
Klimatavtryck						
Klimatavtryck (ton CO2e) ⁴	-	-	-	-	-	-
Medarbetarupplevelse						
Engagemangsindex ⁴	-	-	-	-	-	-
Hållbar ekonomisk utveckling						
Kostnadseffektivitet % ^{5*}	-	-	18,5	18,5	18,1	<19

1 Redovisas årsvis med ett års eftersläpning, målsätts ej. Helårsutfall 2023 avser preliminära siffror för 2023

2 Redovisas årsvis i kvartal 4.

3 Redovisas tre gånger per år, ackumulerat utfall avser rullande 12 månader.

4 Nytt nyckeltal 2024, redovisas årsvis i kvartal 4.

5 Utfall avser rullande 12 månader.

* Nyckeltal som omfattar uppdraget från ägarna.

Konsumtionsutveckling

Totalkonsumtion och Systembolagets konsumtionsandel

Totalkonsumtion och Systembolagets konsumtionsandel mäts en gång per år. Preliminärt resultat för 2023 framgår i delårsrapporten för kvartal 1 2024.

Ålderskontroll

Nyckeltalet innefattar kontrollköp i våra butiker, hos våra ombud och vid hemleveranser. Under tredje kvartalet genomfördes 2 017 ålderskontrollköp (20–24 år), vilket var i nivå med föregående år (1 979). Legitimation begärdes vid 96,7 (97,0) procent av dessa köptillfällen, vilket är över mål.

Alkoholindex

Alkoholindex mäts en gång per år. Resultat från 2023 presenteras i ansvarsredovisning 2023 och framgår även i tabellen på sida 4 i denna rapport.

Kundnöjdhet

Nöjd Kund Index (NKI)

Nöjd Kund Index (NKI) som följer det säsongsmonster som finns över året, backar tillbaka något under sommaren men befinner sig på en högre nivå än för ett år sedan, 80,2 (80,0). Rullande 12 månader landar på 80,4 vilket är samma nivå som för ett år sedan. Vi ser en stabil eller ökad kundnöjdhet i samtliga åldersgrupper. Årets sommarmätning visar på att vi står stadigt på redan höga nivåer i de frågeställningar som rör kundernas upplevelser när de besöker oss. Vi flyttar fram positionen inom de områden som rör Systembolaget som varumärke och hur vi hanterar vårt samhällsuppdrag.

Nöjd Kund Index (NKI) – Hållbarhet

NKI Hållbarhet är en del av mätningen av NKI som sker tre gånger per år. Vid årets andra mätning uppgick NKI Hållbarhet till 75,2 (73,3). Rullande 12 månader uppgick NKI Hållbarhet till 74,7 (N/A). Våra kundmöten i butik i kombination med vårens och sommarens kommunikation kring vårt hållbarhetsarbete i såväl butik som i bred media har haft en stor positiv påverkan på NKI Hållbarhet. Generellt är återkopplingen mer positivt i alla åldersgrupper. Betygsskillnaden minskar mellan yngre och äldre kunder, då kunder under 50 år blir något mer positiva. Betyget drar även fördel av att kunder över 50 år väljer att besvara frågan i större utsträckning.

Opinionsindex (OPI)

Utfall redovisas årsvis i kvartal fyra. Resultat från 2023 finns presenterat i ansvarsredovisning 2023 och framgår även i tabellen på sida 4 i denna rapport.

Klimatavtryck

Systembolagets klimatavtryck

Detta är ett nytt nyckeltal för 2024 som baseras på Systembolagets antagna klimatmål enligt Science Based Targets Initiative. Utfall redovisas årsvis under kvartal fyra.

Medarbetarupplevelse

Engagemangsindex

Engagemangsindex är ett nytt nyckeltal för 2024 som mäter tio olika drivkrafter som tillsammans utgör grunden för medarbetarnas engagemang. Utfall redovisas årsvis under kvartal fyra.

Hållbar ekonomisk utveckling

Kostnadseffektivitet

Utfallet rullande 12 månader uppgår till 18,5 (18,5) procent vilket är i linje med mål samt föregående år och kvartal. Högre nettoomsättning möts av bl a högre utvecklingskostnader vilket ger en bibehållen kostnadseffektivitet.

Koncernens utveckling

Ekonomisk utveckling

MSEK	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	Avvik. %	helår 2023
Netto-omsättning	10 086	9 770	28 803	28 101	2,5%	38 174
Rörelseresultat	156	182	203	333	-39,0%	418
Finansiella poster – netto	31	36	78	82	-4,9%	132
Periodens resultat	149	173	222	327	-32,1%	434
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-766	-732	-733	-521	-40,7%	1 367
Årsarbetare	4 385	4 442*	3 787	3 885*	-98	3 743*

*2023 års siffror är omräknade på grund av ändrad beräkning.

Försäljningsvolym

För Systembolagets försäljning gäller generellt att den är högre mot veckosluten samt under slutet av varje månad. De största försäljningstopparna uppstår inför påsk, midsommar, jul och nyår. Därutöver är försäljningen som högst under sommarmånaderna juni till och med augusti.

Juli – september 2024

Systembolagets försäljningsvolym ökade under tredje kvartalet med 1,8 procent, och antalet kundbesök ökade med 0,8 procent. Likt föregående kvartal ökar öl, alkohol-fritt samt blanddryck, medan vin och sprit minskar. I andel av försäljningsvolym ser vi en minskning av vin som motsvarar ökningen för öl.

Januari – september 2024

Akkumulerat är försäljningsvolymen något högre än föregående år (0,3 procent) med stor variation mellan kvartalen. Vi ser under året, och även långsiktigt, en trend att vin minskar samt att blanddrycker och alkohol-fritt ökar. Ölförsäljningen fortsätter att öka i andel. Antalet kundbesök ligger i linje med föregående år (0,1 procent).

Försäljningsvolym drycker

1 000-tals liter	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	Avvik. %	helår 2023
Sprit	5 978	6 064	17 373	17 696	-1,8%	24 173
Vin	53 463	54 114	154 516	157 561	-1,9%	211 671
Starköl	81 214	78 071	223 768	219 736	1,8%	288 412
Cider och blanddrycker	8 368	8 193	22 432	22 026	1,8%	27 709
Alkohol-fritt	965	860	2 748	2 461	11,7%	3 554
Summa försäljning drycker	149 988	147 302	420 837	419 480	0,3%	555 519

Nettoomsättning

Juli – september 2024

Nettoomsättningen i kvartalet uppgår till 10 086 (9 770) MSEK vilket är 3,2 procent högre än föregående år. Nettoomsättningen drivs främst av volym, alkoholskatt höjning och till mindre del av prishöjningar.

Januari – september 2024

Akkumulerat uppgår nettoomsättningen till 28 803 (28 101) MSEK, vilket motsvarar en uppgång på 2,5 procent. Detta är främst drivet av alkoholskatt höjning men också av leverantörsprishöjningar.

Snittköpet i liter ligger i linje med föregående år och det högre snittköpet i kronor (2,5 procent) är även här drivet av alkoholskatt och leverantörsprishöjningar.

Nettoomsättning

MSEK	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	Avvik. %	helår 2023
Sprit	1 985	1 969	5 775	5 743	0,6%	7 956
Vin	4 928	4 819	14 268	14 026	1,7%	19 230
Starköl	2 668	2 498	7 386	7 013	5,3%	9 276
Cider och blanddrycker	390	368	1 040	980	6,1%	1 235
Alkohol-fritt	66	57	189	163	16,0%	240
Summa försäljning drycker	10 037	9 711	28 658	27 926	2,6%	37 937
Övriga varor och tjänster	49	59	145	175	-17,1%	237
Summa intäkter	10 086	9 770	28 803	28 101	2,5%	38 174

Rörelseresultat

Juli – september 2024

Rörelseresultatet uppgår till 156 (182) MSEK. Det lägre resultatet kommer av ett bruttoresultat som inte täcker de högre kostnaderna.

Bruttoresultatet om 1 227 (1 219) MSEK påverkas negativt av mixförskjutningen där öl, med lägre bruttovinst, tar andelar från vin. Utöver det ser vi lägre prishöjningar samt ökad försäljning av öl i det lägre prissegmentet.

Försäljningskostnaderna uppgår till 908 (887) MSEK och ökar med inflation och högre kostnader för utveckling inom hållbarhet, folkhälsa och digitalisering.

Administrationskostnaderna om 164 (150) MSEK påverkas av ökade kostnader drivet av inflation och beslutade initiativ inom exempelvis hållbarhet.

Januari – september 2024

Rörelseresultatet uppgår till 203 (333) MSEK. Det lägre resultatet kommer både av ett lägre bruttoresultat och högre kostnader.

Bruttoresultatet om 3 540 (3 534) MSEK är i linje med föregående år och påverkas av ovan nämnda effekt.

Försäljningskostnaderna ökade till 2 802 (2 720) MSEK drivet av högre pensionskostnader, inflationsdrivna kostnader såsom personalkostnader och hyror samt högre utvecklingskostnader i våra projekt.

Administrationskostnaderna om 538 (486) MSEK ökade främst på grund av att vi föregående år hade en upplösning av en omstruktureringsreserv om 35 MSEK. Vi har även haft något ökade omkostnader (inklusive inflation) som delvis motverkas av lägre kostnader kopplat till omorganisationen 2023.

Underliggande ser vi fortsatt en effekt av prishöjningar men den är inte tillräckligt stor för att kompensera för förändrat försäljningsmönster, ökad kostnadsinflation samt högre utvecklingskostnader inom t.ex. hållbarhet, folkhälsa, digitalisering.

Finansnetto

Juli – september 2024

Finansnettot uppgår till 31 (36) MSEK varav 15 (20) MSEK avser orealiserade värdeförändringar på finansiella placeringar och 26 (27) MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar. Räntekostnaden på leasing-skulden uppgår till -20 (-14) MSEK.

Januari – september 2024

Finansnettot uppgår till 78 (82) MSEK varav 32 (46) MSEK avser orealiserade värdeförändringar på finansiella placeringar. 106 (85) MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar och ränta på bankkonto. Räntenettot kopplat till pensionsförpliktelsen uppgår till -5 (-4) MSEK och räntekostnaden på leasing-skulden till -56 (-34) MSEK. Marknadsvärdet på Systembolagets placeringar har under

perioden utvecklats positivt. Systembolaget har en portfölj som utgörs av en blandning av räntebärande värdepapper med låg risk. Andelen gröna obligationer i portföljen uppgår till 55 (57) procent.

Investeringar

Juli – september 2024

Periodens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 18 (17) MSEK. Investeringarna avser främst ombyggnationer i butik. Periodens investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgår till 2 (1) MSEK.

Januari – september 2024

Periodens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 50 (80) MSEK. Investeringarna avser främst ombyggnationer i butik. Minskningen 2024 beror på färre ombyggnationer av butik. Periodens investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgår till 7 (3) MSEK.

Periodens resultat

Juli – september 2024

Periodens resultat uppgår till 149 (173) MSEK.

Januari – september 2024

Periodens resultat uppgår till 222 (327) MSEK.

Kassaflöde

Juli – september 2024

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till -766 (-732) MSEK. Skillnaden mellan perioderna förklaras främst av ett lägre rörelsekapital hänförligt till en timingskillnad i betalningstidpunkt avseende leverantörsskulder.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgår till -280 (72) MSEK, varav -20 (-18) MSEK främst avser ny- och ombyggnation av butiker, och -260 (90) MSEK avser nettoförändring av finansiella placeringar.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår till -139 (-136) MSEK och avser amortering av leasing-skuld på butikernas hyreskontrakt.

Januari – september 2024

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till -733 (-521) MSEK. Skillnaden mellan perioderna förklaras främst av ett lägre resultat från verksamheten samt en negativ förändring i rörelsekapitalet.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgår till -120 (-22) MSEK, varav -57 (-83) MSEK främst avser ny- och ombyggnation av butiker, och -63 (-60) MSEK avser nettoförändring av finansiella placeringar.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår till -821 (-694) MSEK och avser amortering av leasing-skuld på butikernas hyreskontrakt samt utbetalning av utdelning till ägarna.

Likviditet och finansiell ställning

Juli – september 2024

Under perioden har investeringar i finansiella tillgångar gjorts om nominellt belopp 444 (180) MSEK. Avyttringar har gjorts om nominellt 228 (303) MSEK samt en omklassificering av kortfristiga placeringar till likvida medel om -40 (12) MSEK.

Januari – september 2024

Under perioden har investeringar i finansiella tillgångar gjorts om nominellt 912 (479) MSEK. Avyttringar har gjorts om nominellt 886 (512) MSEK samt en omklassificering av kortfristiga placeringar till likvida medel om 90 (62) MSEK. Ökningen av avyttringar och anskaffningar kommer av högre aktivitet i värdepappersportföljen 2024 jämfört med föregående år.

Likvida medel i perioden uppgår till 907 (936) MSEK. Vilket är i linje med föregående år. Utöver de likvida medlen finns även en outnyttjad checkräkningskredit om 150 (150) MSEK.

Avkastning på eget kapital

Januari – september 2024

Avkastning på eget kapital (rullande 12 månader) har förbättras under perioden till 18,2 (17,1) procent, främst på grund av att det genomsnittliga egna kapitalet minskat efter utdelning av föregående års resultat. Detta har bidragit till en högre procentuell avkastning.

Soliditet

Januari – september 2024 samt juli – september 2024

Soliditeten uppgår till 15,9 (21,4) procent. Minskningen är främst hänförlig till den högre utdelningen i maj 2024 jämfört med föregående år.

Årsarbetare

Juli – september 2024

Antalet årsarbetare uppgår till 4 385 (4 442*) under tredje kvartalet 2024. Minskningen om 57 personer beror främst på ett högre heltidsmått till följd av en extra öppet dag i butik detta kvartal jämfört med samma kvartal föregående år.

Januari – september 2024

Under perioden uppgår antalet årsarbetare till 3 787 (3 885*). Minskningen om 98 personer jämfört med motsvarande period föregående år beror främst på lägre antal anställda på huvudkontoret efter genomförd omorganisation samt ökad sjukfrånvaro.

Sammanfattning av dotterbolagen

IQ-initiativet AB verkar för att hjälpa unga att må bättre genom smartare alkoholvanor. Detta görs genom att sprida kunskap och kommunikation för att skapa medvetenhet, eftertanke och engagemang kring eget och andras drickande, och därmed bidra till att minska alkoholens skadeverkningar i samhället. IQ:s vision är att alla unga ska hantera alkohol med omtanke och eftertanke. Periodens resultat före skatt uppgick till 1 (2) MSEK.

AB K14 Näckströmsgatan förvaltar Systembolagets rörelsefastighet. Periodens resultat före skatt uppgick till 23,5 (21,2) MSEK. Resultatet är främst hänförligt till koncerninterna hyresintäkter.

Väsentliga närståendetransaktioner

Det har inte skett några väsentliga närståendetransaktioner under perioden januari till september 2024.

*2023 års siffra är omräknad på grund av ändrad beräkningsmetod.

Ansvar för människa och miljö

Systembolaget tar ansvar för människa och miljö genom arbete inom våra väsentliga hållbarhetsområden. Nedan redogör vi för det pågående arbete som sker inom respektive hållbarhetsområde.

Klimatpåverkan

Sortimentets klimatpåverkan utgör en av bolagets strategiska förflyttningar under strategiperioden 2024–2027. Den största satsningen under 2024 är att stärka vår förmåga att kunna samla in data från aktörer i leverantörskedjan i syfte att beräkna klimatavtrycket för varje enskild dryckesprodukt. Under våren 2024 genomfördes därför ett pilotprojekt med syfte att testa insamling av klimatrelaterad information från leverantörskedjan kopplat till odling och produktion av dryck. Under juni–augusti analyserades resultatet ur olika perspektiv för att arbetet framledes ska kunna systematiseras och skalas upp till att omfatta större delen av sortimentet. Ett motsvarande arbete har även påbörjats för förpackningar och internationella transporter. Genom att kunna samla in klimatrelaterad data för odling, produktion, förpackning och transport för den enskilda drycken skapar vi förutsättningar att följa förbättringar över tid, skapa incitament för leverantörer att minska klimatavtrycket och att utveckla kommunikationen om dryckernas klimatavtryck till våra kunder. Nästa steg i arbetet är att systemstöd för insamling av klimatdata kommer att utvecklas och implementeras samt att metodiken för klimatberäkningar kommer att förankras med de nordiska alkoholmonopolen. Parallellt fortsätter arbetet med att stärka erbjudandet till kund via ett utökat sortiment av drycker med förpackningar av lägre klimatavtryck, men också att utforma nya lösningar i varuexponering samt i mötet med kund.

Begränsa alkoholens skadeverkningar

Bättre folkhälsa genom vårt erbjudande och kundupplevelse är en av bolagets strategiska förflyttningar för strategiperioden 2024–2027. Under våren påbörjades en dialog med företagsledning och styrelse om hur vi ännu tydligare kan styra mot bättre folkhälsa med minskade skador orsakade av alkohol. Internt ser vi över hur man tydligare kan integrera folkhälsa i hela bolaget och satsar på kompetensutveckling om alkohol och hälsa för alla medarbetare. Det pågår butikstester som ska lära oss mer om hur vi kan minska alkoholkonsumtionen och förbättra folkhälsan, med bibehållen kundnöjdhet. Externt stärker vi lokala samarbeten mellan butiker och andra samhällsaktörer kring frågor såsom att barn inte ska fara illa av vuxnas alkoholkonsumtion, samt vikten av att vuxna är tydliga mot minderåriga om varför unga inte ska dricka alkohol och inte köper ut alkohol till de under tjugo. Årets konferens om alkoholforskning fokuserade på alkohol i arbetslivet och beroendebehandling, och i september släppte vi den digitala alkoholrapporten "Arbetsliv och alkohol". Under hösten genomför vi en undersökning om alkoholkonsumtionen bland våra egna medarbetare.

Biologisk mångfald och vatten

Vårt arbete med att säkra och värna biologisk mångfald, jordhälsa och en ansvarsfull vattenanvändning omfattar flera områden. Dels genom krav i våra inköpsvillkor på att leverantören ska föra en aktiv dialog med berörda producenter kring påverkan inom dessa områden. Men också genom den riskanalys som görs av producenter och odlare, där insatser adresseras och värderas. Det i dagsläget viktigaste verktyget för att säkra hänsyn inom dessa områden är hållbarhetscertifieringar. Ett arbete pågår med att stärka vår förmåga att mäta andelen produkter med hållbarhetscertifieringar som är relevanta för biologisk mångfald, jordhälsa och vatten. I förlängningen blir detta underlag för två nya viktiga nyckeltal att följa under strategiperioden.

Mänskliga rättigheter och arbetsvillkor

Under första halvåret fortsatte vi vårt arbete med att genomföra revisioner kopplat till våra producenters och odlares arbetsvillkor och respekt för mänskliga rättigheter, samt vidareutvecklat våra intressentdialoger för att bättre förstå lantarbetarnas förhållanden. Vi påbörjade även att ta fram en standardiserad metod för Human Rights Impact Assessment (HRIA), vilken syftar till att identifiera, bedöma och prioritera risker och kränkningar av mänskliga rättigheter i värdekedjan. Efter sommaren inledde vi en analys av Systembolagets utgångsläge vad gäller uppfyllande av det godkända EU-direktivet CSDDD. Analysen av gap och styrkor kommer färdigställas innan årsslutet för insikter och djupare förståelse av vilka delar av vår tillbörliga aktsamhet vad gäller mänskliga rättigheter som vi behöver prioritera att stärka inför ikraftträdande av direktivet som svensk lag 2027.

Arbetsmiljö och inkludering

Kvartal 1 präglades av implementeringen av vår nya medarbetarundersökning för huvudkontor och depåer. Ett nytt nyckeltal, inkluderingsindex, har utvecklats och följs för att säkerställa ett inkluderande och jämlikt arbetsklimate. I kvartal 2 lanserades den första modulen i vårt chefsprogram, med fokus på Systematiskt arbetsmiljöarbete för nya chefer. Samtidigt uppdaterades våra rutiner och arbetssätt kring signaler om mobbning och kränkande särbehandling. Under kvartal 3 har vi fortsatt att prioritera arbetsmiljön genom att påbörja utvecklingen av en fördjupad arbetsmiljöutbildning. Vi genomförde också den första medarbetarundersökningen för våra butiker och en andra mätning för depåerna, vilket ger oss värdefulla insikter för fortsatt förbättring. Dessutom har alla chefer och arbetsmiljöombud i butik genomgått fortbildning med fokus på att förebygga psykisk ohälsa på arbetsplatsen. Vi har även tagit ett steg mot att främja jämställdhet genom att tillgängliggöra mensskydd på samtliga arbetsplatser.

Etik och antikorrupktion

Vi har gjort en större omarbetning av vårt interna regelverk med uppdaterade policyer och interna regler. Policyerna godkändes av Systembolagets styrelse och publicerades i januari 2024. Interna regler godkändes av Systembolagets företagsledning i april 2024 och publicerades internt och kommunicerades även i samband med Etikdialogen som genomförs varje år av alla medarbetare. Syftet med etikdialogen är att reflektera tillsammans med kollegor över ett ämne där etiska dilemman kan uppstå. Årets tema var "Värderingar, öppenhet och transparens" där fokus låg på att främja värderingar och vikten av att uttrycka åsikter, samt rådfrågning och rapportering. Under hösten kommer en obligatorisk utbildning skickas ut till alla medarbetare på Systembolaget. Utbildningen beskriver vårt gemensamma ansvar att Systembolaget ska vara ett öppet, omtänksamt och hållbart företag.

Övrig väsentlig information

Risker och osäkerhetsfaktorer

Systembolaget arbetar systematiskt med att identifiera och hantera de risker som är förenade med verksamheten. Riskhanteringsprocessen är integrerad i enheternas strategi- och planeringsarbete. Riskerna konsolideras och hanteringen av dessa rapporteras och följs upp av företagsledningen samt styrelsen. De högst värderade riskerna är främst av strategisk och operativ karaktär och handlar om hållbarhet, externa faktorer som kan påverka Systembolagets förutsättningar att utföra uppdraget, varudistribution, hot och våld, samt digitala anpassningar till förändrade kundbeteenden och omvärld.

De finansiella riskerna som ränte-, kredit- och likviditetsrisker är begränsade. Systembolaget är självfinansierat bland annat tack vare en hög lageromsättningshastighet som matchar inköps- och betalningsvillkoren.

Systembolaget saknar räntebärande skulder. Majoriteten av all försäljning sker i form av kontant eller kortbetalning och därmed har Systembolaget inga väsentliga kundfordringar. Dryckesleverantörerna ansvarar för importen av alkoholhaltiga drycker samt för redovisning av alkoholskatt. Systembolagets inköp sker i huvudsak i svenska kronor och företaget är därmed i liten utsträckning exponerat mot kurs- och valutarisker. Ytterligare information om hanteringen av finansiella risker framgår av not 17 Finansiella instrument i Systembolagets Ansvarsredovisning 2023.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inget väsentligt finns att rapportera.

Försäkran

Verkställande direktören har bemyndigande av styrelsen att underteckna denna rapport. Undertecknade försäkrar att Delårsrapport för januari – september 2024 ger en rättvisande översikt av bolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som bolaget står inför.

Stockholm den 5 november 2024

Systembolaget AB

Ann Carlsson Meyer
Verkställande direktör

Revisorns granskningsrapport

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för Systembolaget AB för perioden 1 januari 2024 till 30 september 2024. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och rättvisande presentera denna delårsrapport i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga gransk-

ningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing, ISA, och god revisions sed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten, inte i allt väsentligt, är upprättad för koncernens del i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen samt för moderbolagets del i enlighet med årsredovisningslagen.

Stockholm den 5 november 2024

Deloitte AB

Anneli Pihl
Auktoriserad revisor

Koncernens resultaträkning i sammandrag

MSEK	Not	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Nettoomsättning		10 086	9 770	28 803	28 101	38 174
Kostnad för sålda varor		-8 859	-8 551	-25 263	-24 567	-33 409
Bruttoresultat		1 227	1 219	3 540	3 534	4 765
Försäljningskostnader	3, 4	-908	-887	-2 802	-2 720	-3 691
Administrationskostnader	3, 4	-164	-150	-538	-486	-663
Övriga rörelseintäkter		1	2	3	7	9
Övriga rörelsekostnader		0	-1	0	-2	-2
Rörelseresultat		156	182	203	333	418
Finansiella intäkter		77	77	221	200	291
Finansiella kostnader		-46	-42	-143	-118	-159
Finansiella poster – netto		31	36	78	82	132
Resultat efter finansiella poster		187	218	281	415	551
Skatt		-38	-45	-59	-88	-116
Periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare		149	173	222	327	434
Genomsnittligt antal aktier		360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK		414	481*	617	908*	1 205*

Koncernens rapport över totalresultat

MSEK	Not	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Periodens resultat		149	173	222	327	434
Övrigt totalresultat						
<i>Poster som inte ska omklassificeras till resultaträkningen</i>						
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner		-130	116	-130	280	-125
Skatt hänförlig till posten ovan		27	-24	27	-58	25
Övrigt totalresultat för perioden, efter skatt		-103	92	-103	222	-100
Summa totalresultat för perioden hänförligt till moderbolagets aktieägare		46	265	119	549	334

*2023 års siffror är omräknade på grund av ändrad beräkning.

Koncernens balansräkning i sammandrag

MSEK	Not	2024-09-30	2023-09-30	2023-12-31
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar		39	57	50
Materiella tillgångar		359	407	409
Nyttjanderätter		3 567	3 495	3 737
Finansiella tillgångar	5	2 316	1 835	1 870
Uppskjutna skattefordringar		808	723	811
Summa anläggningstillgångar		7 089	6 517	6 877
Omsättningstillgångar				
Varulager		1 347	1 330	1 366
Fordringar		141	165	118
Kortfristiga placeringar	5	295	685	647
Kassa och bank		907	936	2 581
Summa omsättningstillgångar		2 690	3 116	4 712
Summa tillgångar		9 779	9 633	11 589
Eget kapital				
Aktiekapital		360	360	360
Övriga reserver		111	129	122
Balanserat resultat inkl årets resultat och övrigt totalresultat		1 083	1 570	1 362
Summa eget kapital		1 554	2 059	1 844
Skulder				
Avsättningar till pensioner		384	3	226
Långfristiga leasingskulder		2 886	2 823	3 021
Uppskjutna skatteskulder		708	727	745
Kortfristiga skulder		3 627	3 432	5 129
Kortfristiga leasingskulder		620	589	624
Summa skulder		8 225	7 574	9 745
Summa eget kapital och skulder		9 779	9 633	11 589

Koncernens förändring i eget kapital

MSEK	Aktiekapital	Övriga reserver	Balanserat resultat inklusive periodens resultat	Totalt eget kapital i koncernen
Ingående balans 2023-01-01	360	147	1 161	1 668
Fond för utvecklingsutgifter		-25	25	0
Periodens resultat			434	434
Övrigt totalresultat				
Poster som inte ska omklassificeras i resultaträkningen:				
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner			-125	-125
Skatt hänförlig till ovanstående omvärdering			25	25
Övrigt totalresultat			-100	-100
Totalresultat			334	334
Transaktioner med aktieägare i deras egenskap av ägare:				
Utdelning			-158	-158
Eget kapital 2023-12-31	360	122	1 362	1 844
Ingående balans 2024-01-01	360	122	1 362	1 844
Fond för utvecklingsutgifter		-11	11	0
Periodens resultat			222	222
Övrigt totalresultat				
Poster som inte ska omklassificeras i resultaträkningen:				
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner			-130	-130
Skatt hänförlig till ovanstående omvärdering			27	27
Övrigt totalresultat			-103	-103
Totalresultat			119	119
Transaktioner med aktieägare i deras egenskap av ägare:				
Utdelning			-409	-409
Eget kapital 2024-09-30	360	111	1 083	1 554

Koncernens kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	187	218	281	415	551
Varav erlagd ränta	-20	-13*	-56	-35*	-49*
Varav erhållen ränta	37	35*	104	86*	121*
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	186	178	576	548	632
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager	70	255	19	-9	-45
Förändring av fordringar	18	23	-15	115	117
Förändring av skulder	-1 199	-1 361	-1501	-1419	276
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet					
	-738	-687	-640	-350	1 531
Betald skatt	-28	-45	-93	-171	-164
Kassaflöde från den löpande verksamheten					
	-766	-732	-733	-521	1 367
Investeringsverksamheten					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-2	-1	-7	-3	-4
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-18	-17	-50	-80	-116
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-446	-181	-917	-481	-714
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	186	271	854	541	721
Kassaflöde från investeringsverksamheten					
	-280	72	-120	-22	-113
Finansieringsverksamheten					
Utbetald utdelning	0	0	-409	-158	-158
Amortering av leasingskuld	-139	-136	-412	-536	-688
Kassaflöde från finansieringsverksamheten					
	-139	-136	-821	-694	-846
Periodens kassaflöde					
	-1 185	-796	-1 674	-1 237	408
Likvida medel vid periodens början	2 092	1 732	2 581	2 173	2 173
Likvida medel vid periodens slut	907	936	907	936	2 581

* 2023 års siffror avseende ränta på pensionsåtagande har justerats till följd av rättelser av tidigare perioders beräkningar.

Koncernens kvartalsöversikt

MSEK	jul-sep 2024	apr-jun 2024	jan-mar 2024	okt-dec 2023	jul-sep 2023
Nettoomsättning	10 086	10 349	8 369	10 073	9 770
Bruttoresultat	1 227	1 266	1 047	1 231	1 219
Försäljningskostnader	-908	-980	-913	-970	-887
Administrationskostnader	-164	-190	-184	-177	-150
Rörelseresultat	156	97	-49	85	182
Periodens resultat	149	95	-21	107	173

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Not	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Nettoomsättning		10 086	9 770	28 803	28 101	38 174
Kostnad för sålda varor		-8 859	-8 551	-25 263	-24 567	-33 409
Bruttoresultat		1 227	1 219	3 540	3 534	4 765
Försäljningskostnader	3, 4	-916	-886	-2 830	-2 724	-3 759
Administrationskostnader	3, 4	-175	-158	-560	-505	-700
Övriga rörelseintäkter		1	1	4	8	9
Övriga rörelsekostnader		0	-1	0	-2	-2
Rörelseresultat		137	175	154	311	313
Finansiella intäkter		53	55	173	156	228
Finansiella kostnader		-1	-5	-14	-20	-26
Finansiella poster – netto		52	50	159	136	202
Resultat efter finansiella poster		189	225	313	448	514
Skatt		-39	-46	-61	-91	-105
Periodens resultat		150	178	252	357	409
Genomsnittligt antal aktier		360 000	360 000	360 000	360 000	360 000

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	Not	2024-09-30	2023-09-30	2023-12-31
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar		39	57	50
Materiella tillgångar		327	374	376
Finansiella tillgångar	5	2 332	1 753	1 883
Uppskjutna skattefordringar		37	49	39
Summa anläggningstillgångar		2 735	2 233	2 348
Omsättningstillgångar				
Varulager		1 347	1 330	1 366
Fordringar		282	288	268
Kortfristiga placeringar	5	295	685	647
Kassa och bank		907	936	2 581
Summa omsättningstillgångar		2 831	3 239	4 862
Summa tillgångar		5 566	5 472	7 210
Eget kapital				
Bundet eget kapital		471	489	482
Fritt eget kapital		1 184	1 271	1 330
Summa eget kapital		1 655	1 760	1 812
Avsättningar				
Långfristiga avsättningar		134	132	123
Summa avsättningar		134	132	123
Skulder				
Långfristiga skulder		160	161	152
Kortfristiga skulder		3 617	3 419	5 124
Summa skulder		3 777	3 580	5 275
Summa eget kapital och skulder		5 566	5 472	7 210

Moderbolagets förändring i eget kapital

MSEK	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Totalt eget kapital i moderbolaget
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för utvecklingsutgifter	Balanserat resultat	Periodens resultat	
Ingående eget kapital 2023-01-01	360	72	75	896	158	1 561
Fond för utvecklingsutgifter			-25	25		0
Disposition av f.g. års resultat				158	-158	0
Periodens resultat					409	409
Utdelning till ägaren				-158		-158
Utgående eget kapital 2023-12-31	360	72	50	921	409	1 812
Ingående eget kapital 2024-01-01	360	72	50	921	409	1 812
Fond för utvecklingsutgifter			-11	11		0
Disposition av f.g. års resultat				409	-409	0
Periodens resultat					252	252
Utdelning till ägaren		0		-409		-409
Utgående eget kapital 2024-09-30	360	72	39	932	252	1 655

Moderbolagets kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	189	225	313	448	514
Varav erlagd ränta	0	-1	-2	-3	-3
Varav erhållen ränta	36	35	104	85	121
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	33	24	97	71	86
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager	70	255	19	-9	-45
Förändring av fordringar	17	23	-6	-2	-17
Förändring av skulder	-1 201	-1 375	-1 503	-1 424	276
Förändring av fordringar/skulder koncernbolag	13	24	2	7	6
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet	-879	-824	-1 078	-909	820
Betald skatt	-25	-44	-90	-166	-161
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-904	-868	-1 168	-1 075	659
Investeringsverksamheten					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-2	-1	-7	-3	-4
Förvärv/Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-18	-17	-50	-80	-115
Utdelning från dotterbolag	0	0	23	19	19
Förvärv av finansiella tillgångar	-446	-181	-917	-481	-714
Försäljning av finansiella tillgångar	186	271	854	541	721
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-280	72	-97	-3	-92
Finansieringsverksamheten					
Utdelning till ägaren	0	0	-409	-158	-158
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	-409	-158	-158
Periodens kassaflöde	-1 184	-796	-1 674	-1 236	409
Likvida medel vid periodens början	2 091	1 732	2 581	2 173	2 173
Likvida medel vid periodens slut	907	936	907	936	2 581

Moderbolagets kvartalsöversikt

MSEK	jul-sep 2024	apr-jun 2024	jan-mar 2024	okt-dec 2023	jul-sep 2023
Nettoomsättning	10 086	10 349	8 369	10 073	9 770
Bruttoresultat	1 227	1 266	1 047	1 231	1 219
Försäljningskostnader	-916	-990	-923	-1 036	-886
Administrationskostnader	-175	-194	-191	-196	-158
Rörelseresultat	137	83	-66	1	175
Periodens resultat	150	123	-20	53	178

Noter till koncernredovisningen

Not 1 Allmän information

Denna delårsrapport omfattar moderbolaget Systembolaget AB, organisationsnummer 556059-9473 samt dess dotterbolag. Systembolaget AB är ett helägt statligt bolag med säte i Stockholm och registrerat i Sverige. Adressen till huvudkontoret är Kungsträdgårdsgatan 14 och postadressen är 103 84 Stockholm. Systembolaget innehar ensamrätt att bedriva detaljhandelsförsäljning av starköl, vin och spritdrycker i Sverige. I två separata helägda dotterbolag, IQ-Initiativet AB och AB K14 Näckströmsgatan, bedriver Systembolaget verksamhet som inte är konkurrensskyddad.

Not 2 Redovisningsprinciper

Denna rapport är upprättad enligt IAS 34 Delårsrapportering, RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner och årsredovisningslagen samt statens Riktlinjer för extern rapportering i bolag med statligt ägande. Koncernen tillämpar International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRS IC) sådana de antagits av EU. Moderbolaget tillämpar Årsredovisningslagen och RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpas i denna rapport är oförändrade från dem som tillämpades vid upprättandet av Systembolagets Ansvarsredovisning för år 2023. Nya och ändrade standarder och tolkningar från IASB respektive IFRIC har inte haft någon väsentlig påverkan på finansiella rapporter.

Not 3 Personalkostnader

Under tredje kvartalet uppgår de totala personalkostnaderna i moderbolaget till 601 (591) MSEK. Ökningen förklaras av lönerevision och ökade pensionskostnader.

För perioden januari till september uppgår de totala personalkostnaderna i moderbolaget till 1 898 (1 829) MSEK. De högre kostnaderna förklaras av ovan nämnda faktorer samt en upplösning av en omstruktureringsreserv om 35 MSEK under 2023.

Not 4 Avskrivningar

Koncernen MSEK	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Immateriella tillgångar	3	7	19	21	29
Byggnader och mark	1	1	2	2	3
Materiella anläggningstillgångar	32	33	98	102	136
Nyttjanderätter	148	145	443	428	573
Summa avskrivningar	184	186	562	553	741

Moderbolaget MSEK	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Immateriella tillgångar	3	7	19	21	29
Byggnader och mark	0	0	1	1	1
Materiella anläggningstillgångar	32	34	98	102	135
Summa avskrivningar	35	41	118	124	165

Not 5 Finansiella instrument

Finansiella instrument utgörs av varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett bolag respektive en finansiell skuld eller ett eget kapitalinstrument i ett annat bolag. Dessa omfattas av likvida medel, kundfordringar, leverantörsskulder, övriga upplupna kostnader och kort- och långfristiga värdepappersinnehav. Systembolagets riskhanteringspolicy beskrivs i Systembolagets Ansvarsredovisning 2023 i not 17 Finansiella instrument.

Verkligt värde på finansiella instrument

Systembolaget bedömer att det inte är några väsentliga skillnader mellan redovisat värde och verkligt värde på sina finansiella instrument. För kundfordringar, leverantörsskulder, övriga kortfristiga fordringar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde är löptiden kort och därför överensstämmer i stort sett verkligt värde med redovisat värde.

Marknadsnoterade räntebärande värdepapper har klassificerats som "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" eftersom dessa ingår i en handelsportfölj vilken följs upp och utvärderas på basis av verkligt värde. Samtliga av dessa tillgångar värderas i nivå 1 i verkligt värdehierarkin vilken definieras enligt följande: Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder. Dessa värderas till det observerbara marknadspriset som råder på bokslutsdagen.

Det verkliga värdet för finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till 2 701 (2 483) MSEK, varav 90 (62) MSEK utgörs av kortfristiga placeringar 0-3 månader som klassificeras som likvida medel.

Definition av alternativa nyckeltal

Alternativa nyckeltal är finansiella mått som inte är definierade i IFRS. Systembolaget anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till ägare, styrelse och företagsledning då de möjliggör utvärdering av resultat och finansiell utveckling.

De alternativa nyckeltalen är inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag eftersom beräkning kan ske på olika sätt. Dessa finansiella mått ska därför ses som ett komplement för mått som definieras enligt IFRS. För avstämning av de alternativa nyckeltal som inte direkt går att härleda ur de finansiella rapporterna, se beräkning nedan.

Nyckeltal	Beskrivning	Användningsområde
Kostnadseffektivitet	Totala rörelsekostnader i förhållande till intäkter exkl. alkoholskatt och redovisas rullande 12 månader.	Nyckeltalet är ett ekonomiskt mål som beslutas på årsstämman. Målnivå för 2024 är <19 procent.
Avkastning på eget kapital	Periodens resultat (rullande 12 månader) i procent av genomsnittligt eget kapital.	Nyckeltalet är ett ekonomiskt mål som beslutas på bolagsstämman. Målnivå för 2024 är 5–15 procent.
Soliditet	Eget kapital i procent av balansomslutningen.	Nyckeltalet är ett ekonomiskt mål som beslutas på bolagsstämman. Målnivå för 2024 är 14–20 procent.

Alternativa nyckeltal

Kostnadseffektivitet

MSEK	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Totala kostnader, rullande 12 månader	-	-	4 484	4 398	4 347
Alkoholskatt, rullande 12 månader	-	-	14 691	14 135	14 217
Intäkter, rullande 12 månader	-	-	38 877	37 907	38 174
Kostnadseffektivitet %	-	-	18,5	18,5	18,1

Avkastning på eget kapital

MSEK	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Periodens resultat, rullande 12 månader, MSEK	-	-	329	358	434
Genomsnittligt eget kapital ¹	-	-	1 807	2 088	1 756
Avkastning på eget kapital %	-	-	18,2	17,1	24,7

Soliditet

MSEK	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Eget kapital	1 554	2 059	1 554	2 059	1 844
Balansomslutning	9 779	9 633	9 779	9 633	11 589
Soliditet %	15,9	21,4	15,9	21,4	15,9

¹ Beräkning av genomsnittligt eget kapital, se nedan.

MSEK	jul-sep 2024	jul-sep 2023	jan-sep 2024	jan-sep 2023	helår 2023
Eget kapital	-	-	1 554	2 059	1 844
Eget kapital samma period föregående år	-	-	2 059	2 116	1 668
Genomsnittligt eget kapital	-	-	1 807	2 088	1 756

Övriga definitioner

Alkoholindex

Alkoholindex är ett samlat mått på människors attityd till alkohol i olika situationer. Ju högre index på en skala 0–100, desto mer återhållsam är attityden till alkohol. Alkoholindex skapas från svaren på sju frågor om vad människor tycker är rätt och fel när det gäller alkohol. I undersökningen ställs även ytterligare frågor. Bland annat fem frågor om "vardagsdrickande" som utgör underlag för Vardagsindex. Frågorna ställs en gång per år till minst 2 000 personer, 16 år och äldre. Datasamling genomförs av Novus.

Alkoholskatt

Alkoholskatt är en statlig punktskatt. Ändrad alkoholskatt påverkar Systembolagets intäkter parallellt med kostnad för såld vara varför ändrad alkoholskatt inte får någon effekt på bruttoresultatet.

Engagemangsindex

Engagemangsindex är sammansatt av tio olika drivkrafter som tillsammans utgör grunden för medarbetarnas engagemang. Drivkrafterna är alla nära relaterade till organisatorisk framgång och sund företagskultur.

Nettoomsättning

Intäkter/nettoomsättning omfattar intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i Systembolagets huvudverksamhet.

Nöjd Kund Index (NKI)

NKI mäter hur nöjd kunden är med Systembolaget. Totalindex är ett medelvärde av de tre frågorna.

Tänk på alla aspekter av Systembolaget:

- Hur nöjd eller missnöjd är du med Systembolaget totalt sett?
- Hur väl motsvarar Systembolaget dina förväntningar?
- Föreställ dig ett företag som säljer alkoholhaltiga drycker och som är perfekt i alla avseenden. Hur pass nära eller långt ifrån tycker du att Systembolaget ligger?

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 0 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. NKI mäts och redovisas tre gånger årligen.

Nöjd kund index (NKI) – Hållbarhet

NKI – Hållbarhet är en del av NKI-undersökningen och mäter kundernas uppfattning om Systembolagets hållbarhetsarbete. NKI-Hållbarhet är ett medelvärde av frågan.

Vilken är din uppfattning om hur följande påstående överensstämmer med din syn på Systembolaget:

- Systembolaget engagerar sig för en hållbar utveckling

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 0 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. NKI-hållbarhet mäts och redovisas tre gånger årligen.

Opinionsindex (OPI)

Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget och monopolet för försäljning av starköl, vin och sprit. Intervjupersonerna får ta ställning till frågan:

- Tycker du att man ska behålla Systembolaget och monopolet på försäljningen av starköl, vin och sprit eller vill du att starköl, vin och sprit ska säljas i andra butiker?

Systembolaget anlitar Verian Group (Kantar Sifo har bytt namn på grund av ägarbyte) för genomförandet av undersökningen. Totalt intervjuas årligen 12 000 slumpmässigt utvalda personer i åldern 16 år och uppåt i Kantar Sifos webbpanel. Opinionsindex redovisas årsvis.

Systembolagets klimatavtryck

Nytt nyckeltal för 2024 som baseras på Systembolagets antagna klimatmål enligt Science Based Targets Initiative. Nyckeltalet omfattar scope 1, 2 och 3 vilka mäter produktrelaterade utsläpp från odling, produktion, dryckesförpackning och transport, men även kunders transport till och från butik samt utsläpp från egen verksamhet.

Systembolagets konsumtionsandel

Systembolaget har ett uppdragsmål att redovisa utfall av hur stor andel av den totala konsumtionen som Systembolaget har (Systembolagets konsumtionsandel). Undersökningen som ligger till grund för detta är Monitormätningarna som genomförs av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). Resultatet av mätningarna ska redovisas minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

Totalkonsumtion

Systembolaget har ett uppdragsmål att redovisa utfall avseende den totala alkoholkonsumtionen i Sverige. Undersökningen som ligger till grund för detta är Monitormätningarna som genomförs av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). CAN genomför löpande under ett år drygt 18 000 intervjuer. Resultatet av mätningarna ska redovisas minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

Ålderskontroll

Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts i procent av antal kontrollköp. Kontrollköpen genomförs av personer i åldersgruppen 20–24 år. Systembolaget anlitar Better Business för genomförande av köpen. Totalt genomförs under ett år fler än 7 000 kontrollköp. Från och med 2020 mäter vi sammanlagt resultat för butik, ombud och hemleverans. Ålderskontrollen i butik mäts och redovisas varje månad.

Årsarbetare

Årsarbetare motsvarar arbetad tid inklusive semester dividerat med antalet timmar för en heltidstjänst för den relevanta perioden.

Systembolaget i korthet

Systembolaget AB är ett statligt ägt aktiebolag som innehar ensamrätt att bedriva detaljhandelsförsäljning av starköl, vin, spritdrycker, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat i Sverige. Systembolaget ska drivas kostnadseffektivt och agera föredömligt inom hållbart företagande. Systembolaget har 451 butiker och finns i Sveriges samtliga 290 kommuner. Utöver butikerna finns 468 ombud runt om i Sverige dit kunderna kan beställa varor för avhämtning. Systembolaget erbjuder även hemleverans till cirka 96 procent av befolkningen.

Systembolagets ansvar

Systembolagets ensamrätt har ett socialpolitiskt syfte; att begränsa alkoholens skadeverkningar. Uppdraget kommer från ägaren staten och styrs huvudsakligen av Systembolagets avtal med staten, statens ägaranvisning, alkohollagen och EU-rättsliga regler. Här anges att Systembolaget både vid inköp och försäljning av alkoholdrycker ska tillämpa transparenta och objektiva regler på ett opartiskt och märkesneutralt sätt, att kunderna ska ges god service och att information ska lämnas till allmänheten om de risker som är förenade med konsumtion av alkohol. Systembolaget ska drivas affärsmässigt utan att vara vinstmaximerande. Systembolaget tar sitt serviceansvar genom att erbjuda kunnig personal, rådgivning, ett brett sortiment och goda beställningsmöjligheter.

Ann Carlsson Meyer
Verkställande direktör
Telefon 08-503 310 25

Merlin Poljak
Chef Affärssupport
Telefon 08-503 300 34

Kommande rapporttillfällen

7 februari 2025

Bokslutskommuniké 2024

Systembolaget AB
Organisationsnummer: 556059-9473
Postadress: 103 84 Stockholm
Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 14
Telefon: 08-503 300 00
Hemsidaadresser: systembolaget.se och
omsystembolaget.se